

OBSAH

Predslov	5
--------------------	---

Oddiel I VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA FINANCIÍ A MENY

Úvod do problematiky predmetu financie a mena	15
1. kapitola EKONOMICKÁ PODSTATA FINANCIÍ A MENY	19
1.1 Peňažná zásoba a peňažné operácie	19
1.2 Platobné peňažné operácie	21
1.3 Subjektívna stránka financií	31
1.4 Členenie financií	39
1.5 Pojmy a kategórie finančnej vedy	46
1.5.1 Finančné pojmy	47
1.5.2 Finančné kategórie	49

Oddiel II FINANCIE

2. kapitola PODNIKOVÉ FINANCIE.	55
2.1 Finančná politika podniku	56
2.2 Základné východiská fungovania podniku	58
2.3 Mechanizmus financovania podniku	67
2.3.1 Bežné financovanie	67
2.3.2 Mimoriadne financovanie	69
2.4 Hodnotenie efektívnosti kapitálových investícií	70
2.4.1 Metódy hodnotenia efektívnosti vecných investícií	71
2.5 Rozdeľovanie výsledku hospodárenia v podniku	73
2.6 Oceňovanie podniku	74
3. kapitola VEREJNÉ FINANCIE	78
3.1 Vymedzenie verejného sektora a verejných financií	78
3.2 Funkcie verejných financií	82
3.3 Zložky verejných financií	84
3.4 Podstata rozpočtového hospodárenia	86
3.4.1 Štátny (národný, centrálny) rozpočet.	91
3.4.1.1 Podstata štátneho rozpočtu a činitele ovplyvňujúce jeho postavenie	91

3.4.1.2 Funkcie štátneho rozpočtu.	96
3.4.1.3 Rozpočtové zásady.	96
3.4.2 Rozpočty nižších vládnych úrovní	99
3.4.2.1 Koľko existuje vládnych úrovní?	99
3.4.2.2 Formálne vzťahy medzi vládnyimi úrovňami	101
3.4.2.3 Finančné vzťahy medzi vládnyimi úrovňami	102
3.4.3 Rozpočet Európskej únie	105
3.4.3.1 Rozpočtová právomoc	106
3.4.3.2 Príjmy a výdavky rozpočtu EÚ	107
3.4.3.3 Kontrola rozpočtového hospodárenia EÚ.	107
3.5 Verejné príjmy.	108
3.5.1 Charakteristika, členenie a znovurozdeľovanie verejných príjmov	108
3.5.1.1 Daňové príjmy	111
3.5.1.2 Nedaňové príjmy.	112
3.5.1.3 Znovurozdeľovanie verejných príjmov	114
3.5.2 Daňová politika	117
3.5.3 Daňové zásady	119
3.5.4 Charakteristika a klasifikácia daní	125
3.5.5 Základné a vedľajšie daňové náležitosti	128
3.6 Verejné výdavky	130
3.6.1 Význam a podstata verejných výdavkov a ich miesto v zmiešaných ekonomikách	131
3.6.2 Verejné výdavky a ich vzťah k HDP	134
3.6.3 Vládne výdavky	136
3.6.3.1 História vládnych výdavkov	136
3.6.3.2 Príčiny rastu vládnych výdavkov (výdavky na tovary a služby).	137
3.6.4 Transferové platby.	139
3.6.4.1 Príčiny rastu transferových platieb.	139
3.6.4.2 Faktory ovplyvňujúce výšku transferových výdavkov. . .	140
3.6.5 Členenie verejných výdavkov	141
3.7 Vzťah medzi verejnými príjmami a výdavkami	143
3.8 Fiškálna nerovnováha	145
3.9 Financie štátnych účelových fondov	147
3.9.1 Podstata existencie štátnych účelových fondov.	147

3.9.2 Podstata mimorozpočtového – fondového financovania	149
3.9.3 Spôsoby vzniku štátnych účelových fondov	152
3.9.4 Zásady štátnych účelových fondov	155
3.9.5 Zdroje financovania a možnosti použitia štátnych účelových fondov	156
3.10 Nadnárodné fondy	157
3.11 Financie verejných (štátnych, verejnoprospešných) podnikov.	160
3.11.1 Vymedzenie pojmu, dôvody vzniku a existencie verejných podnikov	160
3.11.2 Historické súvislosti vzniku verejných podnikov	163
3.11.3 Kategorizácia verejných podnikov (formy a druhy)	164
3.11.3.1 Verejné podniky podľa vzťahu k štátnemu rozpočtu	164
3.11.3.2 Verejné podniky podľa odvetví	167
3.11.3.3 Verejné podniky podľa služieb	168
3.11.3.4 Verejné podniky podľa infraštruktúry	169
3.11.4 Regulácia verejných podnikov	171

Oddiel III MENA

4. kapitola PEŇAŽNÝ OBEH A MENA.	177
4.1 Mena – menové systémy	177
4.2 Mechanizmus vydávania peňazí a ich sťahovania z obehu	183
4.3 Peňažná rovnováha a jej narušenie	191
4.4 Inflácia	192
4.5 Menová politika	197
4.6 Nástroje menovej politiky	201
4.7 Peňažné príjmy a výdavky obyvateľstva	203
5. kapitola FINANČNÝ TRH AKO SÚČASŤ FINANČNÉHO SYSTÉMU.	206
5.1 Podstata a funkcie finančného trhu	206
5.1.1 Investície na finančných trhoch	207
5.2 Cenné papiere ako nástroje finančného trhu	209
5.3 Členenie finančného trhu	212
5.3.1 Nástroje peňažného trhu	213
5.3.2 Kapitálový trh a jeho nástroje	217
5.3.3 Deriváty na finančnom trhu	224
5.4 Sprostredkovatelia na finančnom trhu a ich funkcie.	225

6. kapitola BANKOVNÍCTVO	228
6.1 Bankový systém.	228
6.2 Vplyv centrálnej banky na komerčné banky	229
6.2.1 Multiplikačný proces a multiplikátor depozít	231
6.3 Členenie komerčných bánk	232
6.4 Postavenie a funkcie komerčných bánk	235
6.4.1 Bilancia komerčnej banky	237
6.5 Členenie operácií komerčných bánk	239
6.5.1 Pasívne operácie.	239
6.5.1.1 Vkladové operácie	240
6.5.1.2 Zdroje komerčných bánk získané na medzibankovom trhu	244
6.5.2 Aktívne operácie komerčných bánk	246
6.6 Platobný styk a zúčtovanie	250
6.7 Ostatné špecializované operácie komerčných bánk	253
6.8 Bankový úrok	254
6.8.1 Jednoduché úročenie	255
6.8.2 Zložené úročenie.	256
6.9 Pôsobenie komerčných bánk v rámci medzinárodnej regulácie a v podmienkach Európskej únie	256
6.9.1 Regulovanie primeranosti vlastných zdrojov bánk	256
6.9.2 Regulovanie bankového podnikania v rámci smerníc Európskej únie	258
7. kapitola NEBANKOVÍ SPROSTREDKOVATELIA NA FINANČNÝCH TRHOCH.	261
7.1 Kolektívne investovanie a jeho podoby.	261
7.1.1 Špecifiká a výhody kolektívneho investovania	262
7.2 Spoločnosti kolektívneho investovania a ich fondy.	263
7.3 Penzijné fondy na finančných trhoch	266
7.3.1 Zásady investovania penzijných fondov	268
7.4 Burza ako vrcholová inštitúcia kapitálového trhu	271
7.4.1 Burza ako ekonomická kategória	272
7.4.2 Typy búrz	272
7.4.3 Funkcie burzy	274
7.4.4 Systém burzy	275
7.5 Mimoburzové trhy.	276
7.5.1 NASDAQ – najväčší mimoburzový trh	279

8. kapitola MEDZINÁRODNÉ FINANČIE	282
8.1 Vymedzenie obsahu medzinárodných financií	282
8.2 Menové kurzy a devízový trh	284
8.3 Medzinárodná likvidita a devízové rezervy	287
8.4 Medzinárodné menové systémy	288
8.5 Medzinárodný menový fond	293
8.5.1 Funkcie MMF	296
8.5.2 Členské kvóty a ich význam	298
8.5.3 Finančné zdroje Medzinárodného menového fondu	300
8.5.4 Devízové úvery MMF	301
8.5.5 Organizácia a riadenie Medzinárodného menového fondu	304
8.5.6 Začlenenie Slovenskej republiky do MMF	305
8.6 Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj (MBOR)	306
8.6.1 Finančné zdroje MBOR	307
8.6.2 Úvery a záruky poskytované MBOR	309
8.6.3 Organizačná štruktúra a mechanizmus rozhodovania	313
8.6.4 Účasť Slovenskej republiky na činnosti MBOR	313
8.7 Medzinárodné menové systémy v Európe po druhej svetovej vojne	316
8.8 Základná charakteristika Európskej menovej únie	318

ODDIEL IV POISŤOVNÍCTVO

9. kapitola SYSTÉMY POISŤNÝCH VZŤAHOV	325
10. kapitola KOMERČNÉ POISTENIE	328
10.1 Teórie poistenia	331
10.2 Metodika riadenia rizika	334
10.2.1 Oboznamovanie sa s rizikom	335
10.2.2 Zhodnotenie rizika	338
10.2.3 Rozdelenie rizika	338
10.3 Charakteristika poisťných vzťahov	342
10.4 Funkcie poistenia	345
10.5 Klasifikácia poistenia	345
10.6 Poisťný trh	348
10.6.1 Subjekty poisťného trhu	349
10.6.2 Členenie poisťného trhu	350
10.7 Technické rezervy poisťovne	352

10.8 Zaistenie	353
10.8.1 Základné kategórie v zaistení	354
10.8.2 Úlohy zaistenia	356
10.8.3 Formy zaistenia	357
11. kapitola POISTENIE V SÚSTAVE SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA . .	361
11.1 Zdravotné poistenie	363
11.2 Nemocenské poistenie	366
11.3 Dôchodkové poistenie	368
Použitá literatúra	371